

Aan de commissie Zorg, Welzijn,
Cultuur en Sport

Beste commissieleden,

In uw commissievergadering van 1 december 2022 zegde ik u toe om een analyse te laten maken van voor- en nadelen van verlengen cultuurplanperiode naar 6 of 8 jaar en dit met u te delen (22bb008348).

Het is van belang een onderscheid te maken tussen een verlenging van de huidige subsidieperiode van vier naar zes of acht jaar, zoals in de zomer van 2022 door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen onderzocht is, en de vraag naar de voor- en nadelen van een langer vastgelegde subsidieperiode. Op beide aspecten ga ik in deze brief in.

Verlenging huidige subsidieperiode

Afgelopen jaar adviseerde de Raad voor Cultuur de staatssecretaris om de huidige subsidieperiode te verlengen. Een belangrijke reden was de impact van de coronapandemie, waardoor instellingen bijna 2 jaar nauwelijks beleid hebben gerealiseerd. Een verlenging van de subsidieperiode zou de sector rust geven en tijd voor herstel bieden, zo was de gedachte van de raad. In 2022 werden instellingen echter geconfronteerd met hoge energieprijzen en gestegen kosten door een hoge inflatie, wat de vraag opriep of een verlenging wel de verlangde rust en hersteltijd kon bieden. Het Ministerie van OC&W zag af van de verlenging na een advies van de landsadvocaat die oordeelde dat een verlenging juridisch onhoudbaar is, omdat een verlenging nieuwe aanvragers onevenredig zou benadelen. Wij volgen het ministerie in dit besluit, omdat ook op gemeenteniveau deze juridische complicatie speelt. Op dit moment onderzoekt het ministerie of een vereenvoudiging van de aanvraagprocedure voor de periode 2025-2028 mogelijk is om daarmee de sector wat verlichting te bieden. De G4 is bij dit onderzoek betrokken.

Wijzigen duur subsidieperiode

De vraag naar de effecten van het wijzigen van de duur van een subsidieperiode naar zes of acht jaar, is in feite een vraag die raakt aan een herziening van het huidige subsidiestelsel en financieringssysteem.

Het ministerie werkt momenteel in overleg met de G6, IPO en VNG aan een adviesaanvraag aan de Raad voor Cultuur over de vernieuwing van het cultuurbestel in de toekomst. In Rotterdam is de kwartiermaker belast met de vraag hoe een nieuw financieringsmodel voor de cultuursector eruit kan zien. In dit kader zal ook de duur van een subsidiecyclus meegenomen worden. In algemene zin kan gesteld worden dat een langere subsidieperiode zorgt voor een minder dynamisch systeem, omdat er minder aanvraagprocedures zijn waarin nieuwe partijen toe kunnen treden. Minder procedures zorgen voor overheden en instellingen voor minder werklast, maar ook voor minder invloed op de kaders. Voor de partijen binnen het systeem zorgt een langere subsidieperiode voor een toegenomen (bestaans)zekerheid. Een kortere subsidietermijn heeft tegenovergestelde effecten; een veel dynamischer systeem door meer aanvraagprocedures, minder zekerheid voor de instellingen in het systeem en een hogere werklast voor overheden en instellingen. De huidige vier jaar wordt al lang gehanteerd, vooral omdat zo elke gemeenteraad en wethouder invloed kan uitoefenen op budget en samenstelling van het cultuurplan binnen de eveneens vierjaarlijkse bestuursperiode. Subsidietermijnen kunnen tussen verschillende overheden verschillen, maar tot op heden wordt dit niet wenselijk geacht. Vooral voor duaal bekostigde instellingen maakt dat het aanvragen en verantwoorden complexer. Bovendien zorgt een parallel lopende subsidiecyclus voor een gelijk speelveld voor de gehele sector.

In uw commissie leeft de verwachting dat een langere subsidieperiode minder concurrentie tussen instellingen zou kunnen betekenen. Het resultaat van een langere cultuurplanperiode is dat er minder aanvraag- en beoordelingsmomenten zijn. Dit kan tot meer rust in het ecosysteem en een intensievere en langduriger samenwerking tussen instellingen leiden, iets dat ik zeer zou toejuichen. Mijn inzet is dan ook dat er de komende periode door de kwartiermaker onderzocht wordt of een langere subsidieduur/planperiode de onderlinge samenwerking en die van het ecosysteem als geheel, kan verbeteren.

De vraag over een wijziging van de subsidieduur is zoals hierboven al gesteld, een onderdeel van een veel grotere verkenning naar de vernieuwing van het cultuurbestel en de bijbehorende financieringssystematiek. Over dit proces en de resultaten daarvan, hou ik u uiteraard op de hoogte. Om deze belofte direct gestand te doen, heb ik als bijlage bij deze brief de door de staatssecretaris cultuur op 2 maart jl. verstuurde adviesaanvraag "cultuurbestel van de toekomst" aan de Raad voor Cultuur gevoegd, waarin zij advies vraagt over de vernieuwing van het cultuurbestel voor de periode(n) vanaf 2029.

Ik ga ervan uit hiermee toezegging 22bb008348 als afgedaan te beschouwen.

Met vriendelijke groet,

S. Kasmi
Wethouder Onderwijs, Cultuur, Evenementen

Bijlage(n):

Afschrift adviesaanvraag "cultuurbestel van de toekomst" aan de Raad voor Cultuur